

RAAP België – Rapport 657

Schansakker zone B Oostakker (Gent)

Nota - Archeologisch Vooronderzoek
Verslag van resultaten
Proefsleuvenonderzoek – 2021A537

**Eke
2021**

Colofon

Titel: Proefsleuvenonderzoek – Schansakker zone B, Oostakker (Gent)
Nota - Archeologisch Vooronderzoek
Verslag van resultaten
Proefsleuvenonderzoek – 2021A537

Status: definitief

Datum: 12 februari 2021

Auteur: A. Claus

Projectbegeleiding: N. Baeyens

Kaartvervaardiging: A. Claus & G. Thomas

Terreinwerk: A. Claus & G. Thomas

Materiaalstudie: n.v.t.

Projectcode: 2021A537

Raaproject: OOSM02

Erkend archeoloog: RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)

Bewaarplaats documentatie: RAAP België,
Begoniastraat 13,
9810 Eke.

Bevoegd gezag: agentschap Onroerend Erfgoed

RAAP België BV
Begoniastraat 13
9810 Eke
telefoon: 09/311 56 20 - 0498/44 16 99
E-mail: raap@raap.be

© RAAP België bv, 2021

RAAP België aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Samenvatting.....	4
1 Beschrijvend gedeelte	5
1.1 Administratieve gegevens	5
1.2 Kader en aanleiding.....	7
1.2.1 Aanleiding.....	7
1.2.2 Geografische situering.....	7
1.2.3 Huidige situatie van het plangebied.....	7
1.2.4 Geplande werken	8
1.3 Onderzoeksopdracht.....	9
1.3.1 Doelstelling.....	9
1.3.2 Wetenschappelijke vraagstelling.....	9
1.3.3 Randvoorwaarden	9
1.4 Onderzoeksstrategie en -methodiek van het proefsleuvenonderzoek.....	11
1.4.1 Toelichting tot de keuze van de ligging van de sleuven	11
1.4.2 Keuze voor de selectie van de vondsten en de stalen	12
1.4.3 Afwijking t.o.v. het Programma van Maatregelen	12
1.4.4 Niet onderzochte zones.....	12
1.4.5 Organisatie van het vooronderzoek.....	12
1.4.6 Gebruikt materiaal en technische specificaties	12
1.4.7 Raadpleging specialisten	12
1.4.8 Wetenschappelijke advisering.....	12
2 Assessmentrapport proefsleuvenonderzoek	13
2.1 Assessment van de aardkundige opbouw.....	13
2.2 Assessment van archeologische sporen en structuren	15
2.3 Assessment van het vondstmateriaal	17
2.4 Assessment van de stalen	17
2.5 Assessment van de conservatie	17
2.6 Datering en interpretatie van de site	18
2.7 Confrontatie met voorgaande onderzoeksfases.....	18
2.8 Archeologische verwachting	19
2.9 Beantwoorden van de onderzoeksvragen	20

3	Bibliografie	22
4	Bijlagen	22
	Figurenlijst	23
	Tabellenlijst	23

Samenvatting

RAAP België voerde in februari 2021 een archeologisch vooronderzoek in uitgesteld traject uit op een terrein tussen de Smalleheerweg en de R4 te Oostakker (Gent). Het onderzoek kadert binnen de aanleg van nieuwe weginfrastructuur. Het vooronderzoek bestond uit een proefsleuvenonderzoek zoals voorgeschreven in het programma van maatregelen van de voorafgaand opgestelde en in akte genomen archeologienota (met ID 9703). De voorliggende nota behandelt enkel het onderzoek uitgevoerd in zone B.

Het proefsleuvenonderzoek had tot doel een inschatting te maken van het archeologisch potentieel van het terrein door middel van een steekproef. Hierbij wordt doorgaans 12,5 % van het totale oppervlakte blootgelegd door middel van mechanisch aangelegde sleuven en kijkvensters. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden de grondsporen meteen onder de teelaarde waargenomen. Er werden echter weinig relevante archeologische sporen en geen vondsten aangetroffen. Het sporenbestand bestond uit een aantal omvangrijke kuilen die op basis van vulling en inclusies in de late middeleeuwen en/of Nieuwe Tijd gesitueerd kunnen worden. Het ging om *off-site* structuren die mogelijk verband houden met de nabijgelegen Kouterboshoeve. De functie van de kuilen is niet helemaal duidelijk, maar kan wellicht gezocht worden bij zandwinning of activiteiten die gelinkt kunnen worden aan landbouwontginning. Het kennispotentieel van deze sporen is eerder beperkt. Er wordt dan ook **geen verder onderzoek geadviseerd op zone B**. In combinatie met de resultaten van de voorgaande onderzoekfase in zone D impliceert dit tevens een verlaagde archeologische verwachting voor zone C. Zoals beschreven in het programma van maatregelen bij de in akte genomen archeologienota (met ID 9703) kan deze zone aldus ook vrijgesteld worden van verder archeologisch onderzoek.

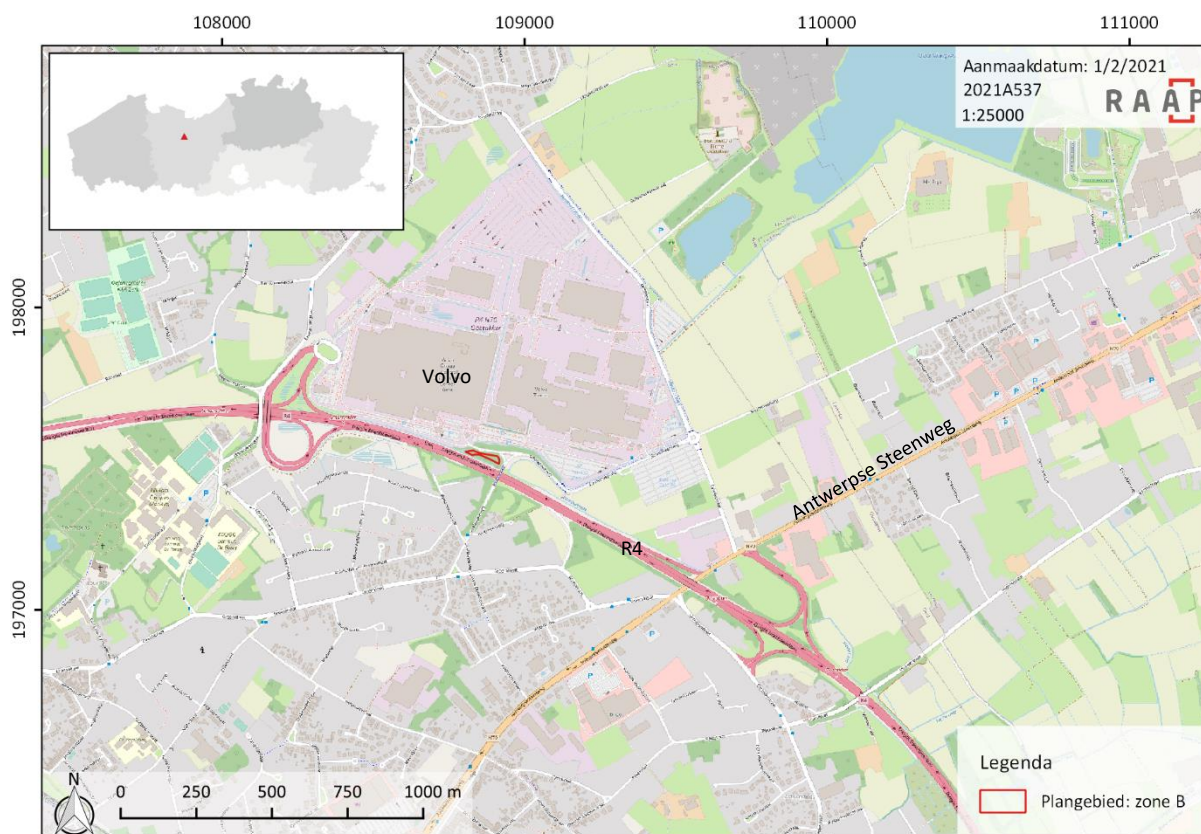
1 Beschrijvend gedeelte

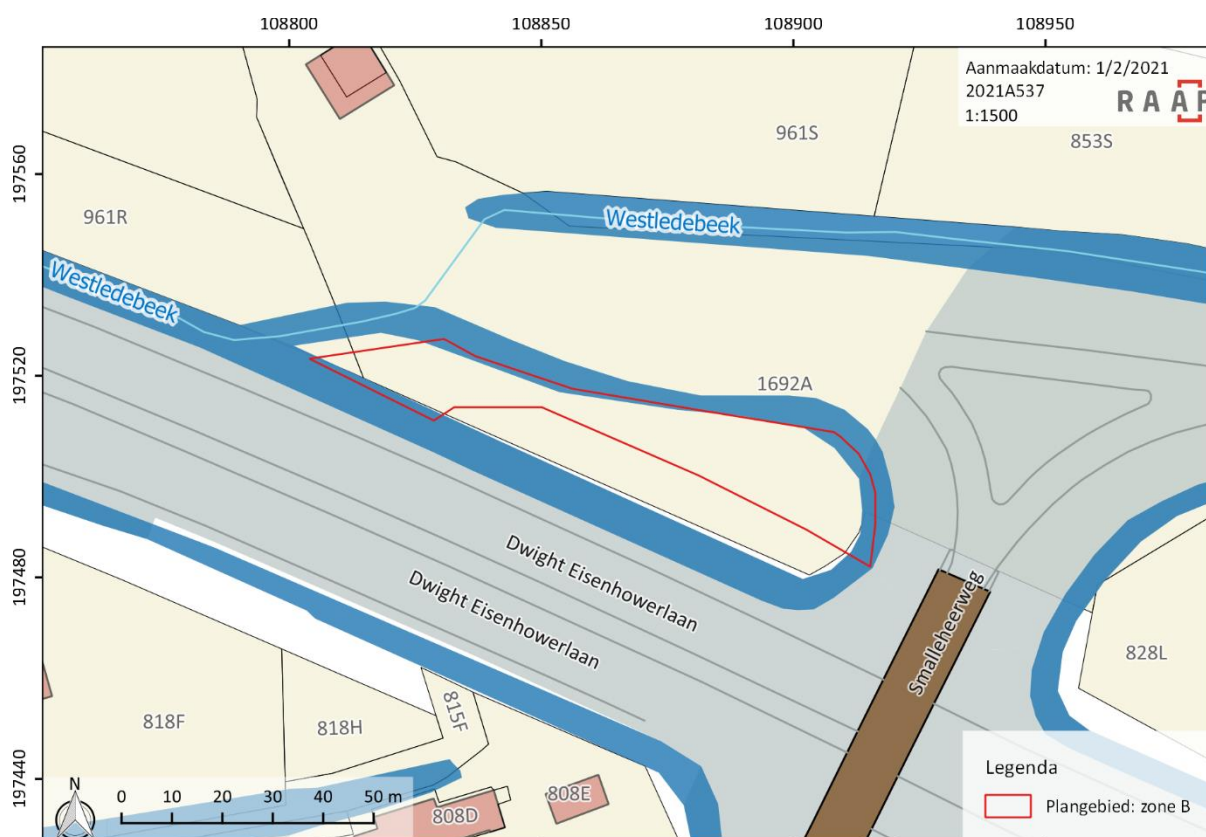
1.1 Administratieve gegevens

- *Projectcode Agentschap Onroerend Erfgoed:* 2021A537
- *Type onderzoek:* Proefsleuvenonderzoek
- *Onderzoekskader:* uitvoering van het archeologisch vooronderzoek in uitgesteld traject zoals voorgeschreven in het programma van maatregelen van de archeologienota met ID 9703. Deze nota betreft enkel het onderzoek in zone B.
- *Erkend archeoloog:* RAAP België (OE/ERK/Archeoloog/2016/00154)
- *Naam plangebied en/of toponiem:* Schansakker
- *Adres:* Smalleheerweg z/n
- *Deelgemeente/Gemeente:* Oostakker/Gent
- *Provincie:* Oost-Vlaanderen
- *Kadastrale gegevens:* Gent, Afdeling 17, sectie B, percelen: 961R & 1692A.
- *Oppervlakte projectgebied:* 1 322 m²
- *Oppervlakte geplande bodemingrepen:* 1 322 m²
- *Bounding box in lambertcoördinaten (X/Y):*

zuidwest:	X (xMin)= 108804.02	Y (yMin)= 197482.12
noordoost:	X (xMax)= 108916.28	Y (Ymax)= 197527.30
- *Betrokken actoren:*
  - Erkend Archeoloog/Veldwerkleider: A. Claus
  - Assistent archeoloog: G. Thomas
- *Wetenschappelijke begeleiding:* N.v.t.

Figuur 1: Projectie van het plangebied op de topografische kaart. (bron: OPENSTREETMAP, 2021)

Figuur 2: Projectie van het plangebied op de GRB-kaart. (bron: AGIV, 2019a)

1.2 Kader en aanleiding

1.2.1 Aanleiding

Naar aanleiding van de herinrichting van de wegenis naar een bedrijventerrein in Oostakker werd een omgevingsvergunning aangevraagd en een archeologienota (met ID 9703) opgesteld. De archeologienota bestond uit een bureaustudie. Op basis van deze studie werd het plangebied opgedeeld in vijf zones waarvan drie (zones B, C en D) geselecteerd werden voor verder archeologisch onderzoek. Op de overige twee zones wordt de recente verstoringsgraad te hoog geacht voor de bewaring van enig archeologisch erfgoed. Voor zones B, C en D was het echter onmogelijk een definitieve uitspraak te doen over de effectieve aanwezigheid van archeologisch erfgoed. Om hierover uitsluitel te bieden werd een archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem nodig geacht en dit door middel van een proefsleuvenonderzoek. De uitvoeringsmethode werd toegelicht in het bijhorende programma van maatregelen.

Uit het vooronderzoek bleek de aanwezigheid van zowel artefactensites uit de periode van jager-verzamelaars als sporensites uit de latere periodes niet uit te sluiten. Archeologisch onderzoek uit de nabije omgeving bracht onder meer een grafstructuur uit het finaal-neolithicum, funeraire en bewoningsstructuren uit de metaaltijden, houtskoolbranderskuilen uit de Romeinse periode en bewoningssporen uit de vroege en volle middeleeuwen aan het licht. Sporen uit de late middeleeuwen kunnen voornamelijk gekoppeld worden aan landbouwactiviteiten. Aan de rand van zone B bevindt zich een site met walgracht, nl. Kouterboshoeve, die minstens teruggaat tot de 18de eeuw. Tijdens de 20ste eeuw worden een ringweg en een bedrijventerrein respectievelijk ten zuiden en ten noorden van het plangebied aangelegd. Deze werken hebben minstens een deel van het plangebied verstoord.

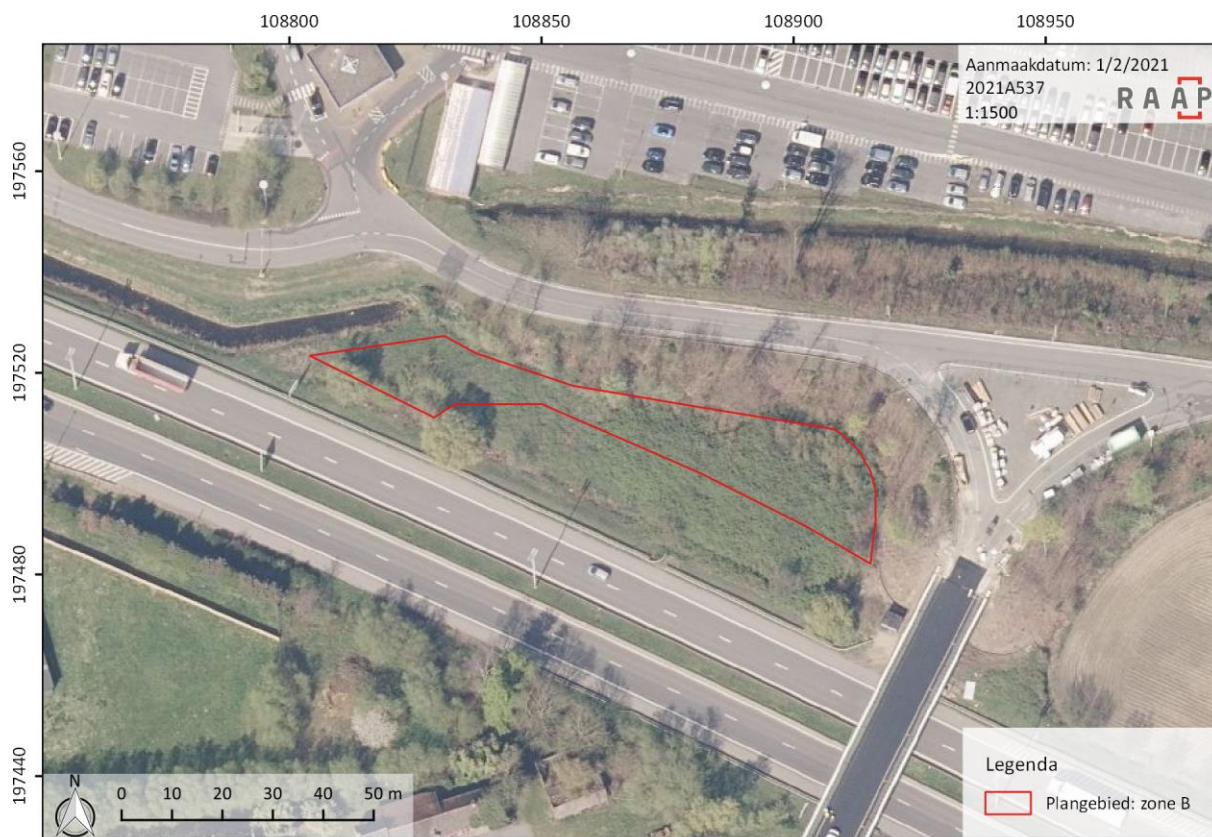
1.2.2 Geografische situering

Het plangebied bevindt zich ten noordoosten van Gent, in de deelgemeente Oostakker. De R4 of Dwight Eisenhowerlaan en de Westledebeek vormen de zuidelijke begrenzing van het plangebied. Ten noorden liggen de oprijweg en parking van het bedrijventerrein van Volvo. Meteen ten westen van de onderzoekzone verloopt de Smalleheerweg via een brug over de R4.

1.2.3 Huidige situatie van het plangebied

Het terrein werd tot voor kort ingenomen door boom- en struikgewas.

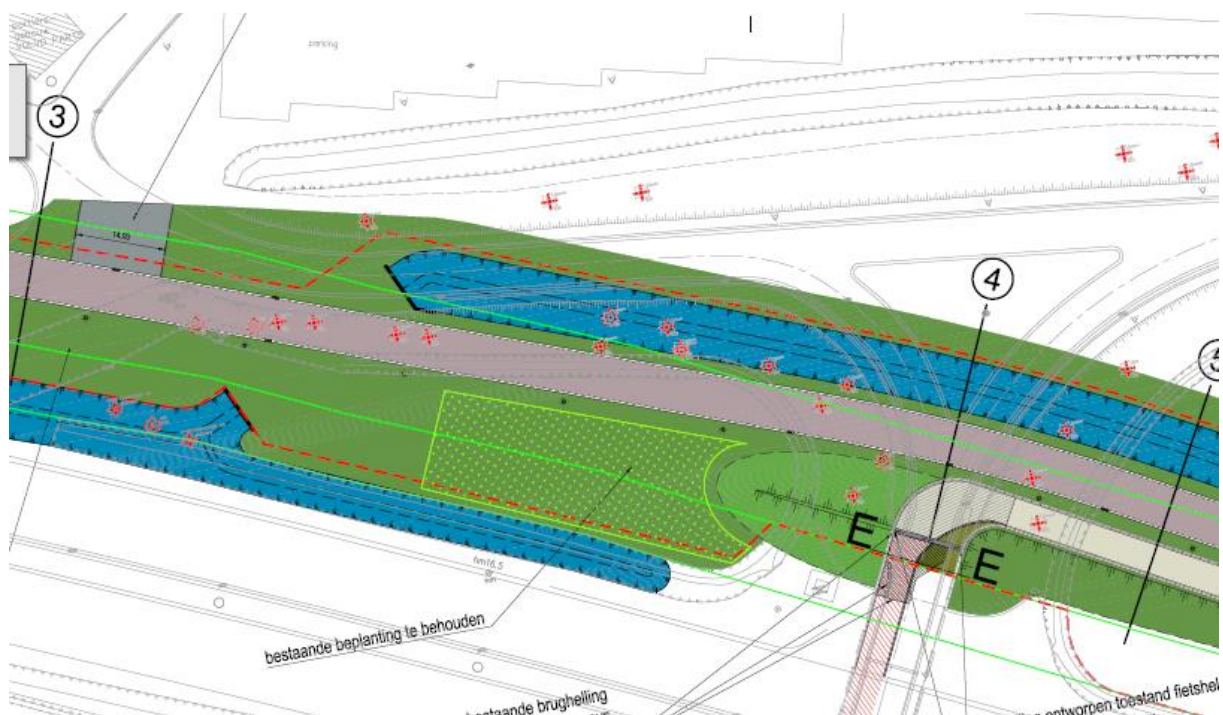

Figuur 3: Plangebied weergegeven op de meest recente orthofoto (bron: AGIV, 2019b).

1.2.4 Geplande werken

In deze zone wordt een nieuwe talud aangelegd tegen de nieuwe fietshelling. Het terrein wordt opnieuw ingericht als groenzone. Het verloop van de aanwezige gracht wordt licht aangepast.

Figuur 4: Uitsnede van het ontwerpplan voor de infrastructuurwerken ter hoogte van de onderzochte zone.

1.3 Onderzoeksopdracht

1.3.1 Doelstelling

Volgende doelstellingen worden bij het proefsleuvenonderzoek vooropgesteld:

- Nagaan of er bepaalde zones binnen het plangebied zo sterk verstoord zijn dat archeologische vindplaatsen niet meer aanwezig zijn of verwacht mogen worden.
- Nagaan of er binnen het plangebied archeologische sporen aanwezig zijn en vaststellen wat hun aard, ouderdom en hun bewaringstoestand is.
- Vaststellen wat de diepte van het archeologische niveau is.
- Aan de hand van de sporen trachten de geschiedenis van het gebied beter in kaart te brengen.
- Nagaan of er een archeologische opgraving moet worden uitgevoerd voorafgaand de werken.
- Afbakenen van zones waar wel of geen archeologisch onderzoek dient te gebeuren.

1.3.2 Wetenschappelijke vraagstelling

Om het onderzoeksdoel te behalen, werden volgende onderzoeksvragen voorgesteld in het programma van maatregelen:

- Zijn er archeologische sporen aanwezig? Welke spoorcategorieën komen voor?
- Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren en behoren ze tot één of meerdere periodes?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten of aanwijzingen voor andere functionele eigenschappen?
- Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?
- Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?
- Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Kan een archeologische site uitgesloten worden?
- Wat is de graad van verstoring binnen het plangebied en is deze af te bakenen?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:
  - Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
  - Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?

1.3.3 Randvoorwaarden

Zoals gesteld in het programma van maatregelen (zie archeologienota met ID 9703) zouden zones B en D in eerste instantie onderzocht worden. Op basis van de resultaten in deze zones zou zone C al

dan niet onderworpen worden aan een proefsleuvenonderzoek. In een eerdere fase werden de resultaten van het proefsleuvenonderzoek op zone D al gerapporteerd (zie nota met ID 16712). **De voorliggende nota behelst de aanvullende resultaten van het proefsleuvenonderzoek in zone B.** Na dit onderzoek worden de resultaten geëvalueerd en een uitspraak gedaan over de al dan niet noodzakelijkheid van het vervolgonderzoek in zone C.

Het onderzoek is uitgevoerd door een erkend archeoloog volgens de normen van de Code van Goede Praktijk.

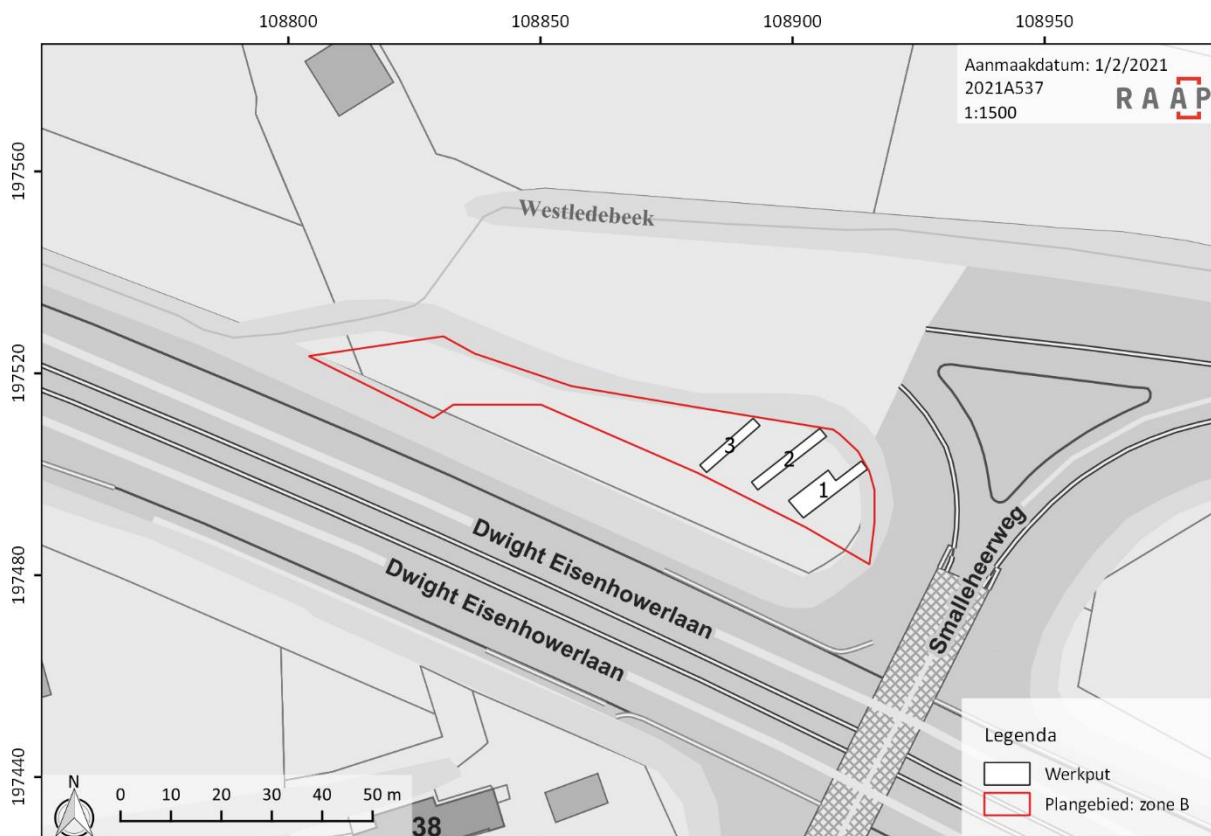
1.4 Onderzoeksstrategie en -methodiek van het proefsleuvenonderzoek

1.4.1 Toelichting tot de keuze van de ligging van de sleuven

In totaal werden drie sleuven en één kijkvenster aangelegd binnen een gebied van 1 322 m² (= oppervlakte plangebied – zone B). Daarbij werd één kijkvenster aangelegd. Het kijkvenster dat aan een sleuf werd aangelegd, kreeg hetzelfde werkputnummer als de sleuf. De dekkingsgraad ligt voor deze zone ver onder de vooropgestelde 12,5 %. De sleuven werden echter precies zo ingepland als voorgeschreven in het programma van maatregelen bij de archeologienota (met ID 9703). De dekkingsgraad en de oriëntatie van de sleuven houden verband met de specifieke vraagstelling voor deze deelzone. De dekkingsgraad van zones B en D samen bedraagt 11,3 %.

Tabel 1: Overzicht van het onderzochte oppervlak per werkput (=sleuf + kijkvenster).

Putnummer	Onderzocht oppervlakte (m ²)
1	54,8
2	34,8
3	27,8
TOTAAL	117,4

Figuur 5: Sleuvenplan geprojecteerd op het kadasterplan (bron: AGIV, 2019a).

1.4.2 Keuze voor de selectie van de vondsten en de stalen

Alle vondsten werden per spoor en per materiaalcategorie ingezameld. Ze kregen een apart vondstnummer en werden ter hoogte van hun vindplaats ingemeten. De vondstenlijst is terug te vinden in bijlage. Er werden geen stalen genomen.

1.4.3 Afwijking t.o.v. het Programma van Maatregelen

Het sleuvenplan zoals opgesteld in het programma van maatregelen werd volledig nagevolgd.

1.4.4 Niet onderzochte zones

Niet van toepassing.

1.4.5 Organisatie van het vooronderzoek

Het onderzoek werd uitgevoerd op 1 februari 2021. De weersomstandigheden waren matig, nl. mistig en lichte motregen. Het veldteam bestond uit twee personen: A. Claus (veldwerkleider) en G. Thomas (assistent-archeoloog).

Figuur 6: Terrein zone B bij aanvang van het proefsleuvenonderzoek.

Figuur 7: Aanleg van werkput 3.

1.4.6 Gebruikt materiaal en technische specificaties

De sleuven werden aangelegd met behulp van een kraan op rupsbanden van 24,5 ton en met een gladde graafbak van 2 m breed. Van de aangelegde werkputten werden telkens overzichtsfoto's gemaakt met een *Motorola G8* en de door RAAP ontworpen software *Phidili*. De aangetroffen sporen werden daarnaast ook individueel gefotografeerd. Een digitaal grondplan van sleuven en sporen werd bekomen aan de hand van een GPS-toestel (*Sokkia GCX2*) en GIS-software (*SurvCE*). Spoorbeschrijvingen en vondsten werden eveneens geregistreerd aan de hand van deze software. De bodemprofielen werden ingemeten en beschreven aan de hand van het softwareprogramma *Deborah*.

1.4.7 Raadpleging specialisten

N.v.t.

1.4.8 Wetenschappelijke advisering

N.v.t.

2 Assessmentrapport proefsleuvenonderzoek

2.1 Assessment van de aardkundige opbouw

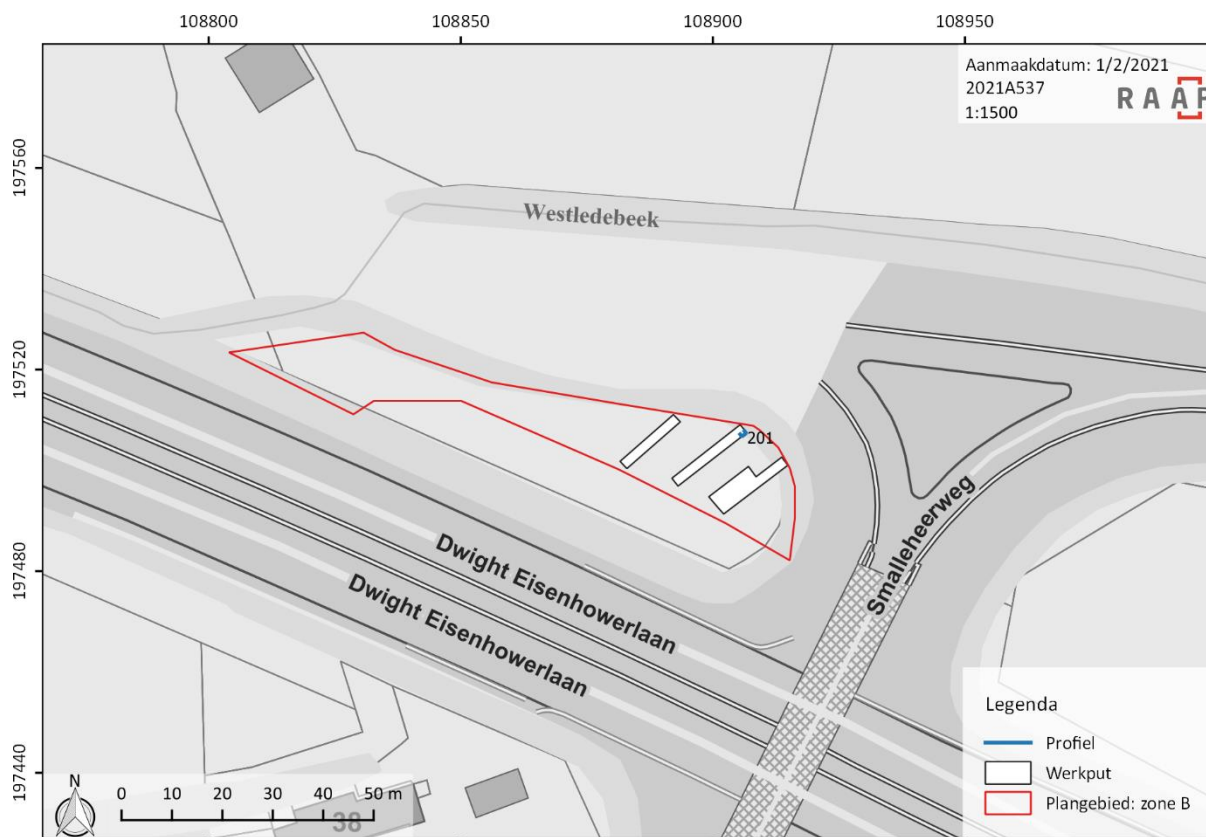
In totaal werd één bodemprofiel aangelegd. Op basis van dit profiel was het mogelijk de stratigrafische opbouw van het terrein te onderzoeken en te registreren. De aardkundige opbouw op het terrein wordt hieronder geïllustreerd aan de hand van dit bodemprofiel. Bij de beschrijving gaat voornamelijk aandacht naar de bodemkundige lagen en de diepte van het archeologisch vlak.

De top van het bodemprofiel bestaat uit een geroerde strooisellaag van ca. 10 cm dik. De onderliggende Ap-horizont reikte tot ca. 85 cm onder het maaiveld. Deze dikke bewerkte laag bevatte baksteen- en houtskoolspikkels. De onderzijde vertoonde talrijke biogalerijen. De overgang naar de onderliggende C-horizont was dan ook onregelmatig. De moederbodem bestond uit gelig zand met oxidatievlekken. Ter hoogte van het bodemprofiel werd een pakket ijzerconcreties aangesneden op een diepte van ongeveer 100 cm onder het maaiveld.

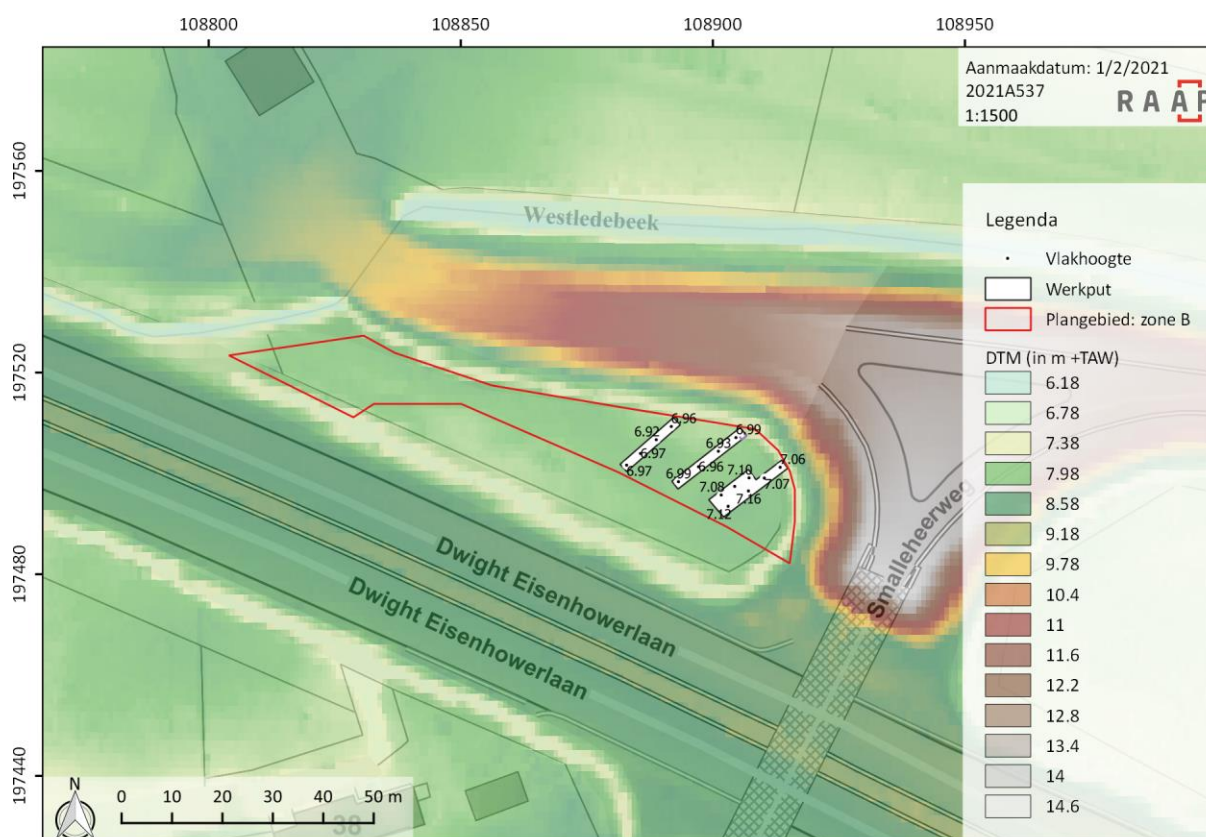

Figuur 8: Referentieprofiel 201.

Het archeologisch vlak bevond zich meteen onder de Ap-horizont. Doorgaans werd het vlak aangelegd tot 80 à 100 cm onder huidig maaiveld. Het archeologisch vlak lag ruwweg op een hoogte van 7 m +TAW. Het terrein was vrij vlak.

Figuur 9: Weergave locatie bodemprofiel op het puttenplan en het GRB (bron: AGIV, 2019a).

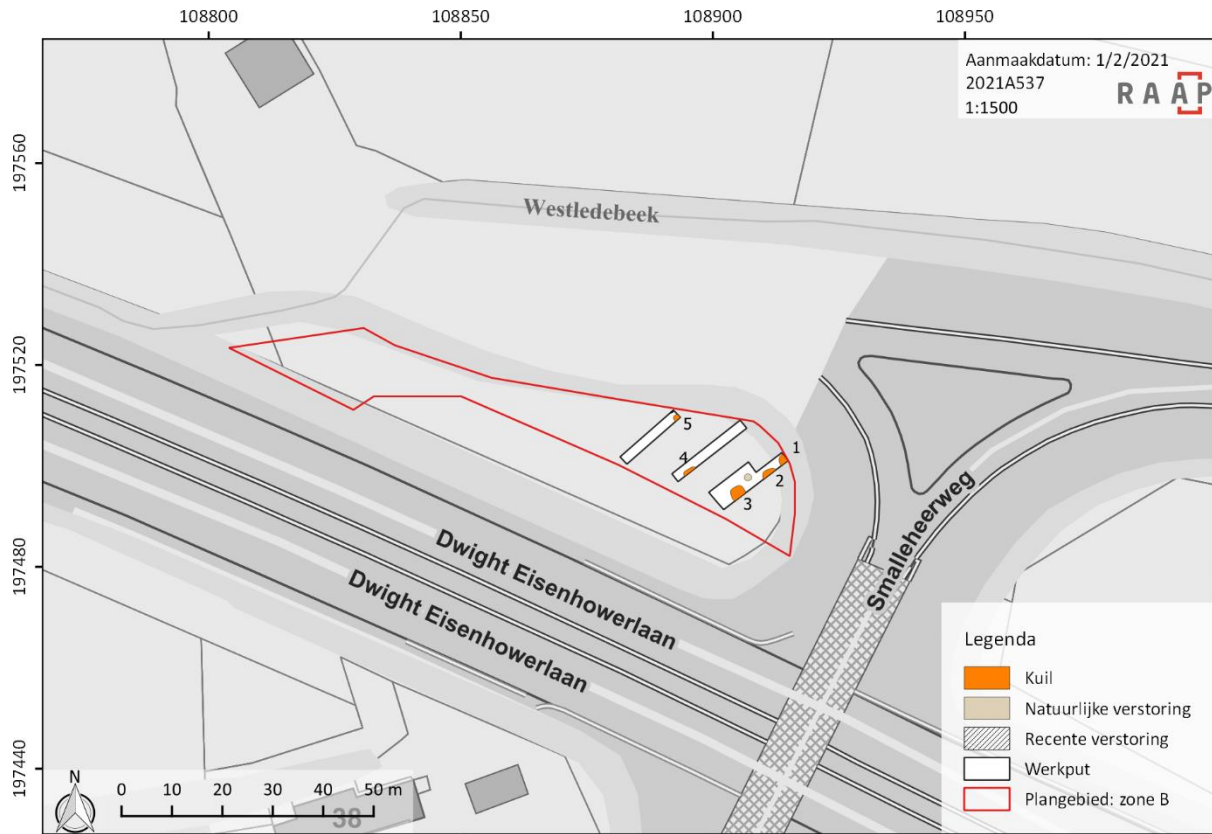

Figuur 10: Vlakhoogtes weergegeven op het puttenplan, DTM en GRB (bron: AGIV, 2015, 2019a).

2.2 Assessment van archeologische sporen en structuren

In totaal werden vijf spoornummers uitgedeeld aan grondsporen. Het ging uitsluitend om kuilen. Daarnaast werden een recente en een natuurlijke verstoring waargenomen. Deze sporen werden meteen ingemeten met een daarvoor toegewezen code (nl. 998 en 999). Hieronder wordt de sporenkaart weergegeven. Hierna volgt een beschrijving van de aangetroffen kuilen.

Figuur 11: Sporenkaart van het plangebied (zone B), weergegeven op het GRB (bron: AGIV, 2019a).

De kuilen (S1 t.e.m. 5) hadden telkens een donkergrijze vulling en bevatten inclusies zoals baksteen- en houtskoolspikkels. De begrenzing van de spoorvulling was vrij scherp. De kuilen hadden een afgerond rechthoekige tot ovale vorm en waren omvangrijk (tot 3 m lang). In eerste instantie werd gedacht aan een interpretatie als waterkuil of waterput. De diepte van twee kuilen (S2 en S3) werd gecontroleerd aan de hand van boringen en bedroeg echter slechts 50 à 60 cm. De functie van deze omvangrijke kuilen blijft aldus onduidelijk. Op basis van de vulling kunnen deze wellicht in de late middeleeuwen en/of Nieuwe Tijd gesitueerd worden. Wellicht houden deze verband met de site met walgracht ten zuidwesten van de onderzoekzone.

Figuur 12: Overzichtsfoto van werkput 1 met kuilen S1 en S2.

Figuur 13: Detailfoto van kuil S3 na uitbreiding van de werkput.

Figuur 14: De kuilvulling (S2) reikt tot ca. 60 cm onder het aangelegde vlak. Op deze diepte is een vrij scherpe ondergrens op de moederbodem waarneembaar.

2.3 Assessment van het vondstmateriaal

Niet van toepassing.

2.4 Assessment van de stalen

Niet van toepassing.

2.5 Assessment van de conservatie

Niet van toepassing.

2.6 Datering en interpretatie van de site

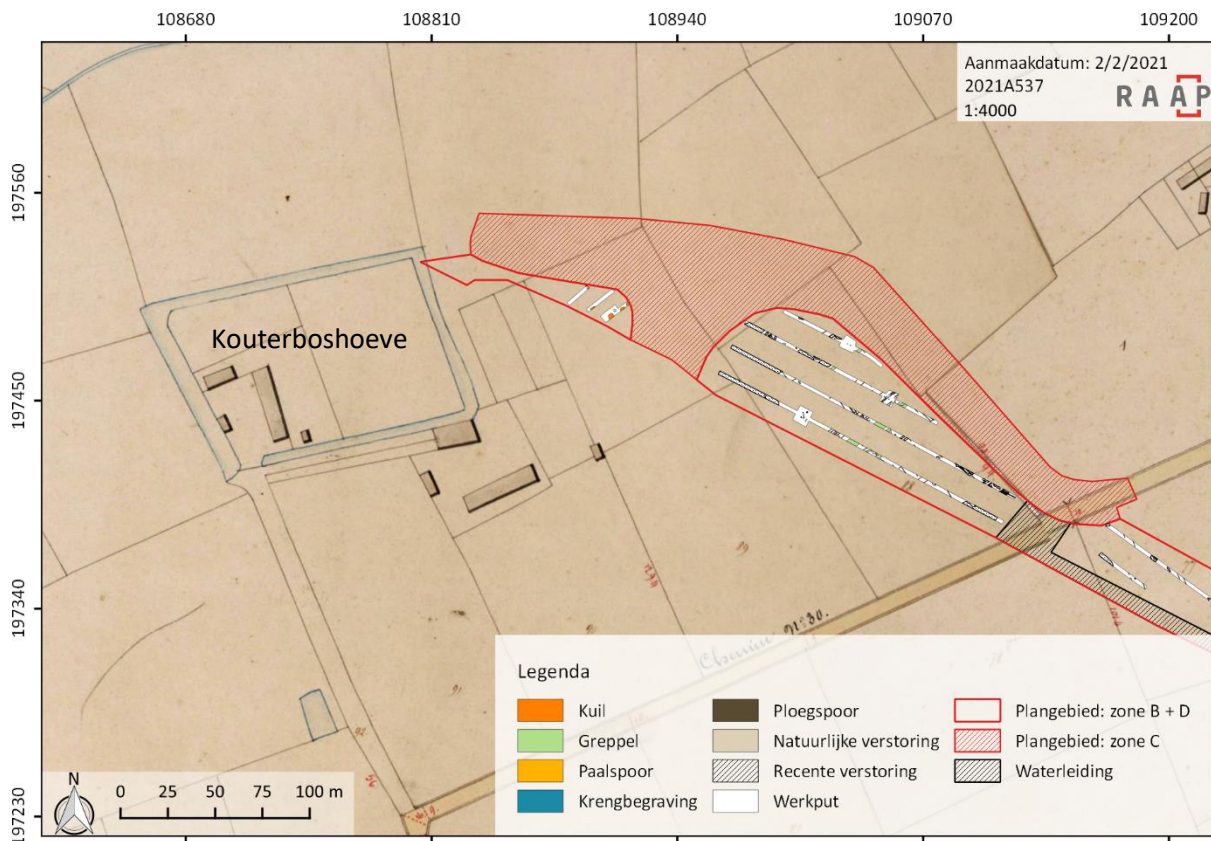
Op basis van het sporenbestand, aangesneden tijdens het proefsleuvenonderzoek op zone B, kan gesteld worden dat deze zone tijdens de late middeleeuwen en/of vroegmoderne periode werd aangewend voor het uitgraven van enkele omvangrijke kuilen. De functie van deze kuilen blijft vooralsnog onduidelijk. Een hypothese als waterdragende structuur werd evenwel uitgesloten. Mogelijk dient de functie eerder gezocht te worden bij het winnen van zand of activiteiten die verband houden met landbouwontginning. De sporen bevinden zich buiten het omwalde woonerf van de Kouterboshoeve, gelegen ten zuidwesten van de onderzoekzone. De kuilen kunnen aldus als off-site fenomenen beschouwd worden.

2.7 Confrontatie met voorgaande onderzoeksfases

Op basis van de bureaustudie werd een verwachtingsmodel opgesteld. De resultaten van het vooronderzoek worden hier tegenover geplaatst:

- Uit het bureauonderzoek bleek enige verwachting op artefactensites uit de periode van jager-verzamelaars. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden echter geen steentijdartefacten opgemerkt. Bovendien was de vastgestelde bodemopbouw op het terrein ongunstig voor de bewaring van dergelijke sites. Er werd immers een afgetopt bodemprofiel vastgesteld.
- Op basis van het bureauonderzoek kon de aanwezigheid van sporensites vanaf het neolithicum niet uitgesloten worden. Het proefsleuvenonderzoek leverde enkel kuilen op uit de late middeleeuwen/Nieuwe Tijd. Deze kunnen als off-site fenomenen beschouwd worden en houden mogelijk verband met de Kouterboshoeve ten zuidwesten.
- Op zone B werd de buitenoever van de gedempte oostelijke gracht van de Kouterboshoeve verwacht. De proefsleuven werden dan ook haaks op deze walgracht georiënteerd. De resultaten van het onderzoek leverden echter geen aanwijzingen op voor de aanwezigheid van deze gracht. Cartografische bronnen tonen aan dat deze gracht westelijker te situeren is.

De resultaten sluiten nauw aan bij deze van het proefsleuvenonderzoek uitgevoerd op zone D. Hieruit bleek reeds een ingebruikname van de terreinen als landbouwgrond minstens vanaf de vroegmoderne periode. De aanwezige kuilen in zone B wijzen op een intensiever gebruik van dit terrein en is zoals reeds beschreven wellicht te linken aan de nabijheid van de Kouterboshoeve.

Figuur 15: Sporenplan van het proefsleuvenonderzoek in zone B en D (enkel de westelijke zone) weergegeven op de Atlas der Buurtwegen. Ook zone C is aangeduid. Bron: AGIV & PROVINCIE OOST-VLAANDEREN, 2014.

2.8 Archeologische verwachting

Voor het onderzochte deel van het plangebied zijn kuilen uit de late middeleeuwen/Nieuwe Tijd te verwachten. Hoewel de functie van deze kuilen niet helemaal duidelijk is, lijkt het kennispotentieel vrij beperkt. Verder archeologisch onderzoek zal dan ook weinig bijkomende archeologische kennis opleveren. Wat betreft de nog te onderzoeken zone C binnen het plangebied wordt de archeologische verwachting laag geacht. Bovendien heeft de aanleg van de brug over de ringweg er wellicht een negatieve impact gehad op de bewaring van het bodemarchief.

2.9 Beantwoorden van de onderzoeksvragen

In het programma van maatregelen werden een aantal onderzoeksvragen gesteld waar het sleuvenonderzoek een antwoord diende op te geven. Ze worden hieronder beantwoord:

- *Zijn er archeologische sporen aanwezig? Welke spoorcategorieën komen voor?*
De archeologisch relevante sporen bestaan uitsluitend uit kuilen.
- *Wat is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?*
De bewaringstoestand was vrij goed. Weliswaar waren de sporen afgetopt door moderne landbouwactiviteiten. Daarnaast leek de top van de spoorvullingen ook telkens gebioturbeerd.
- *Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren en behoren ze tot één of meerdere periodes?*
De gelijkaardige vorm en vulling van de kuilen suggereert wellicht een beperkte tijdsdiepte. De kuilen kunnen op basis van vulling wellicht gesitueerd worden in de late middeleeuwen of vroegmoderne tijd.
- *Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten of aanwijzingen voor andere functionele eigenschappen?*
De functie van de kuilen is onduidelijk. In eerste instantie werd gedacht aan watervoorziening. De diepte van de sporen bleek hiervoor echter te beperkt. Wellicht dient de functie eerder gezocht te worden bij het winnen van zand of bij landbouwactiviteiten.
- *Zijn er indicaties (greppels, grachten, lineaire paalzettings, ...) die kunnen wijzen op een inrichting van een erf/nederzetting?*
Er zijn geen aanwijzingen aangetroffen voor de aanwezigheid van een erf of nederzetting. De kuilen kunnen eerder als off-site fenomenen beschouwd worden.
- *Kan op basis van het sporenbestand in de proefsleuven een uitspraak worden gedaan over de aard en omvang van occupatie?*
Niet van toepassing.
- *Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?*
De kuilen kunnen wellicht gelinkt worden aan de aanwezigheid van een site met walgracht (Kouterboshoeve) ten zuidwesten van de onderzoekzone. Op basis van de onderzoeksresultaten lijken de gronden ten vroegste vanaf de late middeleeuwen ontgonnen. De aanwezige kuilen wijzen mogelijk op het winnen van zand of andere activiteiten die gelinkt kunnen worden aan de nabijheid van een landbouwwuitbating.
- *Kan een archeologische site uitgesloten worden?*
Tijdens het proefsleuvenonderzoek zijn enkel aanwijzingen gevonden voor off-site structuren. Het ging om kuilen uit de late middeleeuwen/Nieuwe Tijd. Deze houden mogelijk verband met de nabijheid van de Kouterboshoeve. Hoewel de functie van deze kuilen niet helemaal duidelijk is, is het kennispotentieel ervan eerder beperkt.

- *Wat is de graad van verstoring binnen het plangebied en is deze af te bakenen?*
De verstoringsgraad van de onderzochte zone was beperkt. De sporen bleken er enkel afgetopt door landbouwactiviteiten en aan de top gebioturbeerd. De rand van het plangebied werd in een recent verleden vergraven voor het verleggen van de Westledebeek.
- *Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:*
  - *Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?*
Niet van toepassing.
  - *Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?*
Niet van toepassing.

3 Bibliografie

AGIV (2015) Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II, DTM, raster, 1 m. agentschap Informatie Vlaanderen. Beschikbaar op: <https://download.agiv.be>.

AGIV (2019a) Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Grootchalig Referentiebestand (GRB). Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be/catalogus/datasetfolder/7c823055-7bbf-4d62-b55e-f85c30d53162>.

AGIV (2019b) Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Orthofotomozaïek, middenschallig, winteropnamen, kleur, 2019, Vlaanderen. agentschap Informatie Vlaanderen. Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

AGIV & PROVINCIE OOST-VLAANDEREN (2014) Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen: Atlas der Buurtwegen Vlaanderen (ca. 1840) Provincie Oost-Vlaanderen. Provincie Oost-Vlaanderen. Beschikbaar op: <http://www.geopunt.be>.

OPENSTREETMAP (2021) OpenStreetMap. Beschikbaar op: <https://www.openstreetmap.org/copyright>.

4 Bijlagen

Bijlage 1: Plangebied (shapefile)

Bijlage 2: Sporenlijst

Bijlage 3: Fotolijst

Figurenlijst

Figuur 1: Projectie van het plangebied op de topografische kaart. (bron: OPENSTREETMAP, 2021).....	6
Figuur 2: Projectie van het plangebied op de GRB-kaart. (bron: AGIV, 2019a)	6
Figuur 3: Plangebied weergegeven op de meest recente orthofoto (bron: AGIV, 2019b).	8
Figuur 4: Uitsnede van het ontwerpplan voor de infrastructuurwerken ter hoogte van de onderzochte zone. ...	8
Figuur 5: Sleuvenplan geprojecteerd op het kadasterplan (bron: AGIV, 2019a).	11
Figuur 6: Terrein zone B bij aanvang van het proefsleuvenonderzoek.....	12
Figuur 7: Aanleg van werkput 3.	12
Figuur 8: Referentieprofiel 201.	13
Figuur 9: Weergave locatie bodemprofiel op het puttenplan en het GRB (bron: AGIV, 2019a).....	14
Figuur 10: Vlakhoogtes weergegeven op het puttenplan, DTM en GRB (bron: AGIV, 2015, 2019a).....	14
Figuur 11: Sporenkaart van het plangebied (zone B), weergegeven op het GRB (bron: AGIV, 2019a).	15
Figuur 12: Overzichtsfoto van werkput 1 met kuilen S1 en S2.	16
Figuur 13: Detailfoto van kuil S3 na uitbreiding van de werkput.....	16
Figuur 14: De kuilvulling (S2) reikt tot ca. 60 cm onder het aangelegde vlak. Op deze diepte is een vrij scherpe ondergrens op de moederbodem waarneembaar.....	16
Figuur 15: Sporenplan van het proefsleuvenonderzoek in zone B en D (enkel de westelijke zone) weergegeven op de Atlas der Buurtwegen. Ook zone C is aangeduid. Bron: AGIV & PROVINCIE OOST-VLAANDEREN, 2014. ..	19

Tabellenlijst

Tabel 1: Overzicht van het onderzochte oppervlak per werkput (=sleuf + kijkvenster).	11